

якому основна відповідальність за створення комфортного навчального клімату лягає на педагога.

Література

1. Баніт О. Використання сучасних інформаційних технологій у процесі самостійного вивчення дорослими іноземних мов / Ольга Баніт // Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи. Збірник наукових праць. – 2013. - №6. – С. 225-235.

2. Білан Н. Застосування інноваційних технологій у процесі формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх аграрників / Н. Білан // Молодь і ринок. - 2015. - № 3. - С. 134-139. - Бібліогр.: 10 назв. - укр.

3. Модестова Т.В. Особливості адаптації іншомовної освіти дорослих до світових стандартів / Т. Модестова // Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Наукове видання. – №1(70). – 2016. – С. 99-105.

4. Преснер Р.Б. Моделі іншомовної підготовки дорослих / Р. Преснер // Молодий вчений. Збірник наукових праць. – №11(38). – 2016. С. 483-484.

УДК 371.134

Л.М. ФЕНЧАК, Г. М.ВАСИЛИНЕЦЬ
Мукачівський державний університет

МОТИВАЦІЙНИЙ АСПЕКТ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДНЗ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Проблема мотиваційної сфери є однією із актуальних у педагогічній науці, адже розкриває сутність механізмів формування, розвитку, спонукання навчальної діяльності особистості. У зв'язку із освітніми реформами зазначена тема особливо актуалізується у сфері підготовки фахівців дошкільної освіти, огляд досліджень якої показує, що якісна професіоналізація її спеціалістів можлива за наявності у студента відповідної мотивації — усвідомленого й стійкого прагнення до досягнення високих рівнів професіоналізму, максимального розкриття власного потенціалу на певному етапі індивідуального розвитку.

Звичайно, підготовка педагога дошкільного фаху, в першу чергу повинна відповідати вимогам сучасності, адже це перша освітня ланка, від якої залежить рівень освіченості і вихованості майбутнього покоління. На цьому акцентують увагу, розглядаючи проблеми удосконалення змісту підготовки фахівців дошкільної освіти в умовах неперервної освіти, різних аспектів фахового становлення майбутнього вихователя, Л. В. Артемова, Г. В. Беленька, А.М. Богущ, З. Н. Борисова, Е. С. Вільчковський, Н. В. Гавриш, Н. М. Голота, Л.П. Завгородня, Н. Ф. Денисенко, Є. Є. Карпова, О. Г. Кучерявий, І.О. Луценко, Н.В. Лисенко, М. А. Машовець, Г. О. Підкурманна, Т.І. Поніманська, Г.В. Сухорукова та інші.

Сучасний етап розвитку системи вищої освіти характеризується інноваційним пошуком найвагоміших важелів впливу на покращення якості фахової підготовки. Сучасні дослідження, що розкривають окремі сторони підготовки фахівців дошкільного профілю висвітлено в роботах Г. Беленької (формування фахової компетентності); Н. Лисенко, З. Плохій (підготовка вихователів до організації еколого-дослідницької діяльності дітей в природі);

Н. Грама (теоретико-методичні засади фахової підготовки педагога-вихователя дошкільного закладу до економічного виховання дітей) та ін. Низка публікацій вітчизняних дослідників яскраво ілюструє, що підготовка педагога дошкільного фаху, в першу чергу, повинна відповідати вимогам сучасності, адже це перша освітня ланка, від якої залежить рівень освіченості і вихованості майбутнього покоління. Вона має свою специфіку, ґрунтується на основних дидактичних закономірностях побудови процесу фахової підготовки у вищому навчальному закладі[1; 2; 3].

Однак, на нашу думку мотиваційний аспект у професійній підготовці майбутніх педагогів дошкільної освіти є домінуючим і є вирішальним чинником очікуваного результату – висококваліфікований фахівець ДНЗ.

Формування професійних мотивів навчання студентів, вироблення в них потреби в опануванні професійних знань, умінь і навичок є складною проблемою і важливим завданням вищої школи. При наявності професійної мотивації пізнавальна діяльність студента має розгорнутий, пристрасний, наполегливий характер. Тоді він отримує насолоду від навчання, яке викликає в нього позитивні емоції, бажання працювати. Мотивація досягнення успіху визначає любов і захоплення своєю роботою, процесом навчання. Студенти виявляють ініціативу, створюють навколо себе творчу пізнавальну атмосферу. Вони демонструють готовність до успішної, результативної навчально-професійної діяльності. Навіть коли невдача - студенти виявляють оптимізм, не впадають у відчай, а приймають виклик і відкривають у собі нові творчі можливості для переборення труднощів.

Науковці-педагоги розрізняють зовнішню та внутрішню мотивацію навчально-професійної діяльності. При зовнішній мотивації у студентів виявляється споживацьке ставлення до учіння, навчальний матеріал засвоюється (запам'ятовується) для близької цілі (відповісти на семінарі, скласти залік) і після відтворення швидко забувається. При внутрішній мотивації навчально-професійної діяльності у студента на першому місці – професійні та пізнавальні інтереси [2].

Таким чином, професійне становлення майбутнього вихователя в процесі його підготовки у вищій школі передбачає не тільки оволодіння певною сукупністю знань, умінь, навичок, але і його особистісне самовдосконалення, активізацію професійної позиції, виховання таких якостей, як комунікативність, тактовність, критичність тощо. Зазначимо, що фактором успішності його професійного становлення є мотивація до навчально-професійної діяльності, що виявляється у сформованості та цілісності його особистості.

Література

1. Богиніч О. Л. Шляхи вдосконалення системи підготовки фахівців дошкільної освіти [Електронний ресурс]. – режим доступу : http://intellect-invest.org.ua/pedagog_editions_e-magazine_pedagogical_science_arhiv_pn_n1_2008_st_9/
2. Горбунова Н. В Підготовка майбутнього вихователя ДНЗ у вимірах педагогічної взаємодії / Н.В.Горбунова // Актуальні проблеми сучасної дошкільної та вищої освіти. – 2006. - №16. - С.53-59.

3. Пріма Р.М. Варіативність професійної підготовки майбутнього педагога дошкільного навчального закладу: теоретичні аспекти / Р.М.Пріма // Вісник Черкаського університету. Серія: педагогічні науки. Вип.№1 (254). – Черкаси. – 2013. – С.100 – 103.

УДК 373.3(477.87)

Н.Ю.ХАМУТА
Мукачівський державний університет

ХРОНОЛОГІЯ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ ШКІЛ ЗАКАРПАТТЯ

Упродовж більш, ніж півтори століття проблема підготовки вчительських кадрів у Закарпатті залежала, насамперед, від соціально-економічних та суспільно-історичних змін, які торкнулися цього регіону. Питання фахової підготовки вчителів для початкових шкіл Закарпаття постало ще в 1848 р., у зв'язку з прийняттям Закону Угорщини «Про утворення незалежних угорських міністерств» (Закон III від 16 березня 1848 р.) [1], було створено Міністерство релігії та народної освіти, яке приступило до реалізації ідеї обов'язкової початкової освіти. Вимоги щодо професійної підготовки вчителів для початкових шкіл були задекларовані тільки в 1868 р. після прийняття освітнього Закону XXXVIII «Про народну освіту» [1] Йозефа Етвеша (тогочасний міністр культури й освіти Угорщини). На території Закарпаття у другій половині XIX – на початку XX століття діяли Ужгородська учительська семінарія (з 1794 року), Ужгородська греко-католицька жіноча учительська семінарія (з 1902 року) та Мукачівська Угорська Королівська державна народошкільна семінарія (з 1914 року). Створенню вчительських семінарій (училищ) передували такі організаційні умови: кожне вчительська семінарія повинна була пов'язуватися зі звичайною початковою школою, де б майбутні вчителі проходили практичну педагогічну підготовку [1].

У 1919 р. закарпатські землі переходять під юрисдикцію Чехословаччини й становлять єдину адміністративно-територіальну одиницю – Підкарпатську Русь. В цей період на території сучасного Закарпаття підготовку педагогічних кадрів здійснювали три семінарії – дві в м. Ужгород та одна в м. Мукачево. Про відсутність педагогічних кадрів свідчить звернення Реферату освіти (орган управління освітою в краї) до Президента автономної директорії Підкарпатської Русі з констатацією факту відсутності вчителів у 400 школах краю та проханням «Жебы помочь недостатку учителей треба устроить 5 месячные курсы для чешских интеллигентных людей» [3]. Такі курси пропонувалося зорганізувати при Ужгородській та Мукачівській учительських семінаріях.

У березні 1939 р. закарпатські землі перейшли до складу Угорщини під назвою «Підкарпаття». Варто зауважити, що уряд Угорщини вважав, що Закарпаття повернулося до своєї батьківщини, до складу якої воно входило до 1919 р. Підготовка вчителів продовжує здійснюватися в діючих вчительських семінаріях (дві в м. Ужгород та одна в м. Мукачево). Але виникає проблема з кількістю вчительських кадрів, яка, головним чином, була спричинена

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>